

ZPRAVODAJ JIHOČESKÝCH BOTANIKŮ

Jihočeská pobočka České botanické společnosti

České Budějovice

Zpráva o činnosti jihočeské pobočky České botanické společnosti v Českých Budějovicích za rok 2010

Ve spolupráci s Jihočeským muzeem v Českých Budějovicích uspořádala pobočka tři přednášky a jedno diskusní dopoledne:

23. 1. 2010 – Karel Nepraš, Roman Kroufek: Orchideje Českého středohoří.
20. 2. 2010 – Ester a Libor Ekrtovi: Floristické, vegetační a kulturní postřehy z Arménského Malého Kavkazu.
20. 3. 2010 – Výroční členská schůze jihočeské pobočky České botanické společnosti v Českých Budějovicích spojená s přednáškou – Vojen Ložek: Vývoj krajiny a vegetace a migrace organismů v holocénu.
4. 12. 2010 – Tradiční zhodnocení botanické sezóny 2010 (nové nálezy, literatura atd.).

Pro členy, spolupracovníky a příznivce pobočky uspořádala pobočka:

Víkendové exkurze:

- 2.-3. 5. 2010 – Taraxakologický průzkum Rokycanska (pod vedením B. Trávníčka)
- 6.-8. 8. 2010 – Revize lokalit a taxonomická problematika *Salix appendiculata* a revize lokalit *Campanula cervicaria* na Šumavě

Ve spolupráci s PŘF JU, Jčm, SCHKO Blanský les pak jednodenní exkurze:

27. 3. 2010 – Otvírání jara v okolí Úsilného, vedl M. Štech.
10. 4. 2010 – Od Roda po písčité duny Slepčického vršku aneb roste kaprad' rezavá také na Třeboňsku? vedl L. Ekr.
1. 5. 2010 – Lázeňským okruhem na lov medvědice, vedl F. Kolář.
22. 5. 2010 – Za *Aphanes australis* do polí a do pískoven mezi Veselím nad Lužnicí a Vlkovem, vedli M. a P. Lepší.
9. 10. 2010 – Lepší hledání s Hledačkama nenajdete! Objevná výprava na Hlubokou za tajemnou přesličkou luční, vedli A. Jírová, J. Doudová a M. Lepší.
17. 10. 2010 – Za hořci na Strakonicko, vedli P. Kúr a R. Paulič.
24. 10. 2010 – Za břekem, ostružiníky a jinými rostlinami do údolí Otavy u Písku, vedli M. a P. Lepší.
31. 10. 2010 – Na špeky z Vrábče do Boršova, vedli M. Štech a T. Štechová.
6. 11. 2010 – Kaňonem Židovy strouhy u Bechyně, vedl L. Ekr.

Další činnost

1. Na jaře bylo vydáno 63. číslo Zpravodaje jihočeských botaniků.
2. Výsledky 16. pokračování cyklu Nálezy zajímavých a nových druhů v květeně jižní části Čech (přispělo 13 členů a spolupracovníků pobočky) byly připraveny k publikaci ve Sborníku Jihočeského muzea v Českých Budějovicích, Přírodní vědy, 2010.
3. K publikaci byly připraveny výsledky ověřování výskytu druhu *Avenula pratensis* (do Sborníku Jihočeského muzea v Českých Budějovicích, Přírodní vědy, 2010).
4. V průběhu roku 2010 byla testována a upravována II. verze nálezové databáze. Více informací je možné se dozvědět na webových stránkách <http://jpcbs.prf.jcu.cz/drupal/>, kde lze stáhnout poslední testovací verzi.
5. Během roku 2010 byla při aktualizaci Komentovaného červeného seznamu květeny jižní části Čech zpracována většina druhů, v současné době se zpracovávají doplňky a upravují texty.
6. Byla provedena revize lokalit druhu *Campanula cervicaria*. Podařilo se ověřit dvě recentní populace.
7. Byl započat průzkum populací vrb *Salix appendiculata* na Šumavě.
8. Byl vyhotoven elektronický soupis knihovního fondu jihočeské pobočky, a přepsány

kartotéky V. Skalického a R. Slaby z Chánovy pozůstalosti.

9. Bylo započato s excerpcí 116 publikací do centrální floristické kartotéky

Od ústředí pobočka obdržela dotaci 2950,- Kč, která byla použita na převádění materiálů pobočky do elektronické podoby.

K 31. 12. 2010 měla pobočka celkem 96 členů, z toho 61 členů ČBS a 32 spolupracovníků

Činnost pobočky v uplynulém období řídil výbor ve složení:

předseda – Milan Štech
jednatel – Martin Lepší
hospodář – Jaromír Švarc
členové – Karel Boublík, Jan Douda, Ludmila Kirschnerová, Petr Lepší, Leoš Lippl,
Vojtěch Žíla

Zprávu sestavili: M. Štech, M. Lepší a P. Lepší

Zpráva z výroční členské schůze

Dne 19. 3. 2011 proběhla v přednáškovém sále Jihočeského muzea v Českých Budějovicích výroční členská schůze jihočeské pobočky České botanické společnosti. Schůze se zúčastnilo 23 členů a spolupracovníků pobočky a hostů. V úvodu byla Martinem Lepším přednesena zpráva o činnosti pobočky v roce 2010. Následně Milan Štech seznámil přítomné s plánovanými exkurzemi a s místem konání kolektivního průzkumu, kterým bude Vyšebrodsko a přilehlá část Rakouska (pořádáno společně s rakouskými kolegy). Zúčastnění byli také informováni o stavu zpracování aktualizace Komentovaného červeného seznamu květeny jižní části Čech. V průběhu výroční schůze byly také vyhlášeny výsledky voleb do výboru pobočky, které jsou uvedeny níže.

Po diskusi následovala přednáška L. Rektorise: „Těžba štěrkopísku a ochrana přírody v CHKO Třeboňsko – jak to jde dohromady?“.

Členské příspěvky (30,- Kč) mohou členové a spolupracovníci zasílat na adresu člena výboru pobočky Leoše Lippla: Rudolfovská 509, České Budějovice, 370 01 nebo lze příspěvky zaplatit i na exkurzích a přednáškách.

Výsledky voleb výboru pobočky

Na začátku letošního roku proběhly korespondenčním způsobem volby do výboru pobočky pro období 2011–2015. Zúčastnilo se 44 voličů. Volebním komisařem byl Karel Boublík.

Milan Štech 40 hlasů
Martin Lepší 39 hlasů
Petr Lepší 35 hlasů
Josef Albrecht 24 hlasů
Jana Janáková 23 hlasů
Libor Ekrt 22 hlasů
Radim Paulič 21 hlasů

Leoš Lippl 19 hlasů
Petr Koutecký 19 hlasů
David Půbal 19 hlasů
Alena Jírová 17 hlasů
Vladimír Hans 14 hlasů
Filip Kolář 13 hlasů

Prvních deset kandidátů splnilo stanovenou hranici a byli zvoleni členy výboru pro příští období. Po následné poradě nově zvoleného výboru byly obsazeny jednotlivé funkce následovně: M. Štech – předseda, P. Lepší – místopředseda, M. Lepší – jednatel, L. Lippl – hospodář a ostatní členové. Následně byla do výboru pobočky kooptována Alena Jírová.

Rostlina roku 2011 – *Campanula cervicaria*

Rostlinou roku 2011 zůstává zvonek hadincovitý. V roce 2010 se podařilo ověřit lokalitu u Turnerovy chaty a zcela nečekaně po asi 100 letech ověřit lokalitu u hradu Hus. Dále byl druh objeven V. Grulichem a A. Vydrovou v roce 2004 na hoře Korunáček blíže Pěkné. Vzhledem k těmto nečekaným objevům je stále možné nalézt či ověřit i lokality další. Prosíme vás proto o spolupráci na ověřování lokalit zvonku hadincovitého. Známé historické výskyty jsou tyto: Čeňkova Pila, Rejštejn, Lídlovy Dvory jižně od Kašperských hor, Dolní Jílovice v Kaplickém mezihoří, mezi Rudolfovem a Dubičným, Tučapy v Třeboňské pánvi, Orlík, Jindřichův Hradec, PP Toužinské stráně u Dačic, mezi Borovou Ladou a Františkovem, mezi vrchem Spáleníště a Stožec, v „Boubínském pohoří“, Švajglovy Lada u Borových Lad, Šeravská Huť, Černý Kříž, na SV svazích hory Hvozd, Dobrá u Volar, Želnavá, Nová Pec. Podrobnější informace k lokalitám vám rádi zašleme.

Petr Lepší

Exkurze

Na rok 2011 připravil výbor pobočky opět několik exkurzí. Upozorňujeme zájemce, že pozvánky na exkurze, u kterých je nutné přihlášení, budeme podobně jako v letech minulých zasílat jen předběžně přihlášeným. Přiloženou přihlášku zašlete obratem (nejpozději však do 10. 5. 2011) na adresu jednatele Martina Lepšího, Jihočeské muzeum, Dukelská 1, České Budějovice, 370 51 nebo e-mail: lepsi@seznam.cz.

Program exkurzí

Malý Kosatín

Neděle 8. 5. 2011. Odjezd 7:07 rychlíkem do Čimelic (směr Praha ale přes Zdice!), sraz v Čimelicích po příjezdu vlaku v 8:24. Hlavním cílem exkurze je rašelinná louka v PP Malý Kosatín (např. *Dactylorhiza majalis*, *Carex davalliana*, *C. diandra*, *Eriophorum latifolium*), návrat zřejmě ze Smetanovy Lhoty v 16:43 (v ČB 17:59). Vedou M. Štech a T. Štechová.

Na vápence ke Strakonícím

Sobota 21. 5. 2011. Sraz na železniční zastávce v Radomyšli (Radomyšl-obec). Odjezd z ČB vlakem v 6:01 do Strakonice (příjezd 6:52), zde přestup na vlak směr Radomyšl (odjezd v 7:09). Návštěva botanicky zajímavých lokalit ve směru Radomyšl – vrch Chlum u Rohozné – Rovná – PP Sedlina – Domanice (polní plevele, pahorky, lesy, strážky, suchopáry). Odjezd zpět vlakem ze zast. Domanice v 16:36 nebo v 18:36. Vedou: R. Paulič a P. Kúr.

Z Netolic do Lhenic za zvonečnickem hlavatým (*Phyteuma orbiculare*)

Neděle 22. 5. 2011. Odjezd autobusem z ČB v 6:45 hod (nástupiště 10) do Netolic. Údolím Melhutky suťovými a lužními lesy, mokřadními a rašelinnými loukami přírodní památky Hrádeček, Pančice a případně Koubovský rybník. U Lhenic revize jediné lokality zvonečnicku hlavatého (*Phyteuma orbiculare*) v jižních Čechách. Zpět autobusem ze Lhenic v 17:20 hod. Vede L. Ekrť.

Víkendové setkání Hornorakouských a Jihočeských botaniků

Termín setkání je 27. 5. – 29. 5. 2011. Začátek setkání pro českou část botaniků je možný již v pátek v 10:00 na náměstí ve Vyšším Brodě. Rakouští botanici dorazí až v sobotu ráno. Je také možné se připojit i v sobotu cca okolo 9:00, opět na náměstí ve Vyšším Brodě. Exkurze budou směřovat do atraktivního území Vyšebrodsko na české straně

(sobota) a do širšího okolí města Freistadt na rakouské straně (neděle). Ubytování je zajištěno ve Vyšším Brodě v hotelu Panský dům (www.hotelpanskydum.cz). Na tuto exkurzi je nutné se přihlásit!

Hledání hruštiček hlavním cílem Hledaček

Sobota 11. 6. 2011. Odjezd z ČB 7:04 vlakem přes Veselí nad Lužnicí do Majdaleny, pak busem do Chlumu u Třeboně (tam v 8:35 sraz účastníků na zastávce). Návrat opět z Chlumu u Tř. v 17:30 (ČB 19:30). U Staňkovského rybníka najdeme hruštičku zelenokvětou a u Lutové hruštičku prostřední. Nalezení druhů je zajištěno přítomností profesionálního hledače D. Půbala. Vedou Hledačky <http://hledackycbs.blog.cz> (Alena Jírová a Jana Doudová). Možná dorazí i maskot J. Douda.

Revize lokalit a taxonomická problematika *Salix appendiculata* na Šumavě

Vážní zájemci o spolupráci na tomto výzkumu necht' se obrátí na Petra Lepšího (plepsi@seznam.cz) nebo Milana Štecha (stech@prf.jcu.cz).

Za *Hypochaeris glabra* na Třeboňsko

Červenec nebo srpen 2011. Přesný termín ani doprava nejsou ještě stanoveny, budou určeny dle optimálních podmínek k pozorování rostliny. Zájemci o exkurzi mohou kontaktovat M. Lepšího (plepsi@seznam.cz), který jim sdělí aktuální podrobnosti. Vedou J. Blahovec a M. Lepší.

Žádost o spolupráci

Pomoc při přepisování starých kartoték do databáze

Pozůstalost pana V. Chána obsahuje obrovské množství dílčích kartoték již zesnulých jihočeských floristů, ale i kartotéky K. Domina nebo V. Skalického, dále mnoho rukopisných prací, zápisníků a poznámek. Některé z nich jsou psány obyčejnou tužkou nebo dokonce perem. Čitelnost těchto velmi cenných materiálů je časově omezena, proto je novým cílem pobočky jejich postupné přepisování do elektronické podoby nebo alespoň skenování. Hledáme proto dobrovolníky z řad členů nebo spolupracovníků pobočky, kteří by byli ochotni se na záchraně kartoték a zápisů podílet. Pro tuto aktivitu jsou vyčleněny finance, ze kterých je možné hradit přepisování či skenování. V případě zájmu kontaktujte P. Lepšího (CHKO Blanský les, Vyšný 59, 381 01, e-mail: plepsi@seznam.cz, tel.: 380301039).

Úmrtí významných osobností jihočeské botaniky

Dne 9.10.2010 zemřel ve věku 84 let pan doc. RNDr. Jaroslav Gazda, CSc. Pan Jaroslav Gazda byl v letech 1959-1961 prvním předsedou jihočeské pobočky České botanické společnosti. Především v té době se intenzivně podílel na floristickém a vegetačním průzkumu jižních Čech a je autorem řady publikací s touto problematikou. Byl vysokoškolským pedagogem na Vyšší pedagogické škole v Českých Budějovicích a později na Agronomické fakultě v Českých Budějovicích spadající pod tehdejší Vysokou školu zemědělskou v Praze. Pro své přesvědčení byl zejména po roce 1968 značně persekuován, a tak jeho pedagogické zásluhy mohly být oceněny až po změně politické situace udělením vědeckopedagogického titulu docent v roce 1990. Zůstalo za ním především velké množství studentů, kterým vždy s láskou předváděl svůj milovaný obor.

Milan Štech

Jubilea

V letošním roce se několik našich členů dožívá významného životního jubilea. Výbor jihočeské pobočky ČBS při této příležitosti všem jubilantům děkuje za jejich dosavadní spolupráci při výzkumu jihočeské květeny a přeje jim do dalších let především pevné zdraví a hodně úspěchů nejen v botanické činnosti.

V letošním roce oslaví nebo již oslavili osmdesátiny pan **Mgr. Jaromír Švarc**, dlouholetý člen výboru jihočeské pobočky a významná osobnost floristiky na Českomoravské vrchovině, dále paní **Mgr. Jarmila Pavlová**, sedmdesátin se pak dožívá pan **ing. Josef Míchal, CSc.** a pětadesátin paní **Mgr. Vlasta Machartová**.

Milan Štech

Botanické články publikované v roce 2010 v 50. ročníku Sborníku Jihočeského muzea v Českých Budějovicích, Přírodní vědy

Seznam botanických článků uveřejněných ve Sborníku od roku 1975 do současnosti naleznete na internetových stránkách pobočky (pod záložkou Publikace pobočky).

Lepší M. & Lepší P. (eds): Nálezy zajímavých a nových druhů v květeně jižní části Čech XVI (*Abutilon theophrasti*, *Ajuga pyramidalis*, *Arabis auriculata*, *Botrychium lunaria*, *Bromus secalinus*, *Carex tomentosa*, *Cerastium brachypetalum*, *Coronopus didymus*, *Dipsacus laciniatus*, *Doronicum pardalianches*, *Draba nemorosa*, *Eriophorum gracile*, *Filipendula vulgaris*, *Fumaria schleicheri*, *Hieracium kalksburgense*, *Hieracium stoloniflorum*, *Misopates orontium*, *Orobanche purpurea* subsp. *purpurea*, *Pyrola media*, *Rubus occidentalis*, *Spergularia salina*, *Stipa pennata*, *Triglochin palustris*, *Veronica praecox*, *Xeranthemum annuum*) – 50: 75–96.

Paulič R.: Rozšíření konopice úzkolisté (*Galeopsis angustifolia* Ehrh.) v jižní části Čech – 50: 97–104.

Soukup M., Štech M., Paulič R. & Chán V.: Rozšíření ovsíře lučního – *Avenula pratensis* (L.) Dumort. v jižní části Čech – 50: 105–114.

Přihláška

Víkendové setkání Hornorakouských a Jihočeských botaniků ve Vyšším Brodě
27. 5. 2011 – 29. 5. 2011.

- a/ přijedu autem a jsem schopen přepravit osob.*
- b/ přijedu hromadnými dopravními prostředky.*

Objednávka ubytování se snídaní (cca 500,- Kč/osoba/noc – v jednání je sleva):

Ubytování:	27. 5./28. 5.	28. 5./29. 5.*
Polopenze (230,- Kč):	27. 5./28. 5.	28. 5./29. 5.*

Přiloženou přihlášku zašlete obratem (**nejpozději do 10. 5. 2011**) na adresu jednatele Martina Lepšího, Jihočeské muzeum, Dukelská 1, České Budějovice, 370 51, nebo je možné se přihlásit na tel.: 387 929 307 nebo na e-mail: lepsi@seznam.cz.

*Vhodné zatrhněte

ZPRAVODAJ JIHOČESKÝCH BOTANIKŮ – vydává jihočeská pobočka České botanické společnosti v Českých Budějovicích pouze pro své členy a spolupracovníky. Redakčně připravili Petr Lepší, Martin Lepší, Milan Štech, Jana Janáková, David Půbal. Počet výtisků 12, distribuováno elektronicky. Duben 2011.